

Zaolzie. Zaolziacy też ginęli w Katyniu. Ich rodziny pamiętają

Data publikacji: 26.09.2021 9:00

W Katyniu w 1940 roku zginęło 22 tys. Polaków rozstrzelanych przez NKWD. Około 500 ofiar pochodziło z terenu dzisiejszego Zaolzia. Stowarzyszenie Rodzina Katyńska w Republice Czeskiej dba o pamięć o tej okropnej zbrodni i jej ofiarach. Należą do niego ci, których rodzice, dziadkowie, wujkowie zginęli w Katyniu. Członkowie Stowarzyszenia gromadzą dokumenty, wspomnienia oraz inne materiały o dokonanych zbrodniach, dbają o to, by informacje o tej tragicznej historii i nowych odkryciach dotyczących ofiar za pośrednictwem środków masowego przekazu trafiały do społeczeństwa, organizują wykłady, spotkania, wystawy tematyczne, indywidualne i zbiorowe wyjazdy na miejsca kaźni. Co roku też organizują uroczystość wspomnieniową Zbrodni Katyńskiej pod pomnikiem ofiar II wojny światowej na Konteszyńcu w Czeskim Cieszynie. W ubiegłym roku z wiadomych przyczyn uroczystości tej nie dało się zorganizować. Tak więc w tym roku połączono obchody 80 i 81 rocznicy zbrodni katyńskiej.

□

Uroczystość odbyła się w sobotę, 18 września. Wpierw odprawiona została msza święta w kościele katolickim pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Czeskim Cieszynie. Pod pomnikiem ofiar II wojny światowej na Konteszyńcu złożono kwiaty i zapalono znicze. Zarówno w kościele, jak i przy pomniku pieśni patriotyczne takie jak „Rota” zaśpiewał chór męski „Gorol” działający przy MK PZKO w Jabłonkowie. Kolejna część programu odbyła się w Ośrodku Kultury „Strzelnica”. Były okolicznościowe przemówienia zaproszonych gości, odczytano też listy z Kancelarii Prezydenta RP, Senatu i Ministerstwa Obrony Narodowej, w których przedstawiciele polskich władz wyrażali swój szacunek dla ofiar i jednocześnie działań Rodziny Katyńskiej. Aktorzy Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego czytali wiersze związane z Katyniem. Można było też obejrzeć wystawę „Katyń - pamięć narodu polskiego” przygotowaną przez kierownika Ośrodka Dokumentacyjnego Kongresu Polaków Mariana Steffka oraz prof. Měčislava Boráka, która w najbliższym czasie trafi do Sejmu, Senatu i Muzeum Katyńskiego w Warszawie.

Rodzina Katyńska w RC liczy aktualnie 52 członków. Istnieje od 1990 roku. „Za pośrednictwem lokalnej prasy i radia zwołano pierwsze wspólne spotkanie członków rodzin i krewnych polskich jeńców z obozów w Kozielsku, Starobielsku, Ostaszkowie oraz innych, urodzonych lub zamieszkałych na terenie dzisiejszej Republiki Czeskiej, a zamordowanych w byłym ZSRR. Były to przede wszystkim wdowy, dzieci i krewni ofiar pogrzebanych w Katyniu, Charkowie i Miednoje. Obecni wyrazili chęć założenia organizacji podobnej do działających w Polsce Rodzin Katyńskich. Podali swoje adresy i udostępniili cenne dokumenty oraz osobiste pamiątki po swoich bliskich. W Klubie Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego (PZKO) w Czeskim Cieszynie dnia 31 sierpnia 1990 r. została otwarta wystawa z okazji Światowego Zjazdu Zaolziaków pod nazwą „Katyń”; trwała do 15 września 1990 r. Oficjalną datą założenia naszego „Stowarzyszenia” był jednak 9 marca 1991 r., kiedy to odbyło się spotkanie, gdzie przyjęto Statut, wypełniono karty zgłoszeń i wybrano pierwszy, siedmioosobowy Zarząd - wspominał na [stronach internetowych stowarzyszenia](#) początki założenia organizacji Józef Pilich, Prezes Zarządu Rodziny Katyńskiej w RCz od 1996 roku, który zmarł 20.10.2020 w wieku 87 lat.

Czeski historyk, śp. prof. dr Borák, który miał dostęp do materiałów archiwalnych NKWD, dokumentów członków Stowarzyszenia i wspomnień żyjących świadków tych wydarzeń, udokumentował w swoich książkach losy prawie wszystkich ofiar z terenu dzisiejszego Zaolzia. Zamieścił w nich również wspomnienia członków Stowarzyszenia Rodzina Katyńska w RC, informacje uzyskane z innych źródeł itd. Bogatym źródłem wiedzy jest też bardzo dobrze prowadzona [strona internetowa Stowarzyszenia Rodzina Katyńska w Republice Czeskiej](#), a kronikarz Stowarzyszenia Jan Broda dba tak o pozyskiwanie nowych informacji historycznych, jak i o dokumentowanie bieżącej działalności Stowarzyszenia.

(indi)